

postadres Postbus 26, 3400 AA IJsselstein

Het college van Gedeputeerde Staten
De heer A. Schaddelee
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

bezoekadres

Overtoom 1
3401 BK IJsselstein

t 14 030
f 030 6884350
e info@ijsselstein.nl

betreft Overlast piepen tram

uw kenmerk

zaaknummer 1001141

datum 22 juni 2021

uw brief van nvt

blad 1 van 3

behandeld door A.A.M. Egbers

bijlagen

Geachte heer Schaddelee,

Sinds 14 maart rijdt de vernieuwde sneltram weer. Normaliter een moment om te vieren; de reizigers kunnen eindelijk weer gebruik maken van een comfortabel vervoersmiddel om van IJsselstein naar Utrecht te reizen en de omwonenden zijn blij dat de werkzaamheden in hun woonomgeving zijn afgerond, waarmee de rust weer terugkeert.

Voor de omwonenden was de jubelstemming echter van korte duur. Zij worden sinds die tijd geconfronteerd met het snerpande piepgeluid waarmee de tram door de bogen rijdt. Zeven dagen in de week van 's ochtends vroeg tot 's avonds horen zij het schelle piepende geluid, inmiddels al 100 dagen lang. Er is hen slechts een korte nachtrust gegund tussen 01.00 uur en 05.30 uur als het eindelijk even stil is. Echter vanaf 05:30 begint de herrie weer. De omwonenden worden er helemaal gek van. Het geluid wordt met name waargenomen in de omgeving van de Praagsingel, halte Binnenstad en Weegbree.

Onze inwoners zijn getergd en klagen terecht. Zij vragen ons als gemeente in te grijpen en geven zelfs aan als er geen actie volgt dat zij het spoor willen blokkeren. Verontrustende berichten en wij begrijpen hun radeloosheid. Wij leven mee met onze inwoners, maar kunnen het probleem niet voor hun oplossen.

De provincie Utrecht is de eigenaar van de sneltram en het spoor. Alleen u kunt de problemen oplossen. Vanaf de start van de werkzaamheden aan de trambaan is naar inwoners gecommuniceerd dat vragen, meldingen en klachten bij de provincie ingediend moeten worden. Desondanks ontvangen wij ook klachten en posten inwoners berichten op social media. Wij hebben dertien geregistreerde klachten ontvangen. Deze zijn aan de provincie Utrecht doorgestuurd. De provincie Utrecht zal ongetwijfeld een veelvoud aan klachten ontvangen hebben.

Communicatie

Communicatie is van groot belang. Mensen klagen terecht en zij willen een terugkoppeling. Berichten, met vooral technische informatie, in de media zijn niet voldoende. Zij willen gehoord worden en de provincie als eigenaar van de tram confronteren met de impact van het piepende geluid op hun dagelijks leven. Wij hebben al vaker geopperd een inloopavond te organiseren en de inwoners persoonlijk te woord te staan. De coronamaatregelen worden verruimd en wij vragen u nogmaals zo'n moment te organiseren. Dat kan op korte termijn, binnen twee weken. En uiteraard zal het een meerwaarde zijn als u als gedeputeerde hierbij aanwezig bent.

Los daarvan blijft het nodig om voortdurend over de voortgang te blijven communiceren.

Proberen en bijstellen

We realiseren ons dat de provincie met man en macht werkt aan het probleem. De trams zijn uitgerust met een smeerinstallatie om soepel door een bocht te kunnen rijden, de smeercapaciteit bleek echter bij een aantal IJsselsteinse bogen onvoldoende. Er zijn verschillende aanvullende smeermiddelen en -methodes toegepast. Door een extern bureau zijn metingen uitgevoerd om de geluidsterkte op de gevel te kunnen berekenen. Een tram is uitgerust met meetapparatuur om te bepalen waar exact het geluid wordt geproduceerd en met welk volume. Er is geëxperimenteerd met verschillende rijnsnelheden, maar niks had een reducerend of langdurig effect. De Provincie heeft ook intensief overleg met andere beheerders van tramnetwerken in andere steden, ook waar een zelfde type tram rijdt als in IJsselstein. Echter tot op heden heeft dit niet geresulteerd in het verminderen van de overlast.

Mogelijke oplossing

De beheerder van de provincie heeft ons laten weten dat een aanbesteding van smeerinstallaties in de baan heeft plaatsgevonden. Drie daarvan worden in IJsselstein geplaatst. U geeft aan dat uit ervaringen van andere tramgemeenten blijkt dat deze installaties, na het goed inregelen, in veel gevallen tot een oplossing leidt. Een prognose waaruit vertrouwen spreekt om snel een einde te maken aan de geluidsoverlast. Over vijf weken komen de installaties binnen en kan de eerste installatie worden geplaatst. Wij vertrouwen er op dat de drie locaties in IJsselstein met de grootste mogelijk prioriteit worden ingebouwd en dat de provincie de hiervoor benodigde capaciteit bij de aannemer reeds heeft georganiseerd. Concreet betekent dit dat vanaf begin augustus aanzienlijke verbeteringen voor de omwonenden merkbaar worden.

Het inregelen van deze installaties vraagt eveneens tijd. Wat is een reële tijd voor het inregelen? Wij verzoeken u hierover vooraf te communiceren om geen valse verwachtingen te wekken.

En om op een onverhoopte teleurstelling voorbereid te zijn, zijn we ook benieuwd naar de kleine kans dat de smeerinstallaties in de baan het geluid onvoldoende wegnemen. Wat is de provincie in dat geval van plan?

Afweging geluidsoverlast tegen maatschappelijk nut tramritten

Uit metingen is gebleken dat de geluidsproductie de geadviseerde maximum norm voor geluidsproductie fors overschrijdt. Gezien de lange tijd dat het incasseringsvermogen van de omwonenden reeds op de proef wordt gesteld, lijkt een afweging van het maatschappelijke nut van het rijden van de tram met de mate van overlast die daarmee gepaard gaat valide. Feitelijk zou je voor ieder tijdstip vast moeten stellen of het aantal benadeelden door geluidsoverlast (aantal geschatte bewoners van huizen binnen invloedsgebied piepgeluid) groter of kleiner is dan het aantal reizigers dat voordeel heeft van de tramrit (op basis van gemiddeld aantal in- en uitcheckers). Uit deze analyse kan blijken dat het billijk is om in de vroege ochtenduren en in de late avonduren geen trams te laten rijden, maar in plaats daarvan het vervoer met bussen te organiseren. Wij worden graag bij deze afweging betrokken.

Regelmatig contact

Er zijn geregeld contacten zowel ambtelijk als bestuurlijk om de urgentie te benadrukken en vervolgens samen te bespreken op welke wijze de overlast zoveel mogelijk beperkt kan worden. Een goed voorbeeld van zo'n overleg zijn de testritten in het weekend van 19/20 juni. Die testritten waren in de nachtelijke uren gepland en zijn op aandringen van de gemeente vervroegd naar de avonduren om aanwonenden van de trambaan niet opnieuw in hun slaap te storen.

Bij het schrijven van deze brief komen twee vragen naar voren waar wij graag een antwoord op ontvangen:

1. Ook bij de Uithoflijn piepen de trams in sommige bogen. Hoe kan het dat die ervaringen onvoldoende zijn meegenomen bij de ombouw in IJsselstein, waar sommige woningen dicht op het spoor staan?
2. Waarom is er niet adequaat gehandeld na het constateren van het geluid tijdens de testritten? Op dat moment was de logistiek van de vervangende bussen nog operationeel.

Samenvattend verzoeken wij u het volgende:

1. Plan op korte termijn (binnen twee weken) een inloopavond, waar u zelf ook luistert en praat met bewoners over de impact die het geluid heeft op de leefkwaliteit van de omwonenden;
2. Zorg dat alle voorbereidingen worden genomen om de smeerinstallaties vlot in de baan te kunnen installeren. Wij gaan er van uit dat deze installaties na levering binnen een week in de baan geplaatst worden;
3. Maak een afweging tussen de ervaren geluidsoverlast in vroege ochtend- en late avondritten en het aantal vervoerde reizigers van deze ritten. Overweeg om op die tijdstippen bussen in te zetten om de omwonenden wat lucht te geven;
4. Beantwoord de twee procesmatige vragen in deze brief.

In afwachting van uw reactie.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN IJSSELSTEIN,
de secretaris, de burgemeester,

drs. P.C.M. van Elteren

mr. P.J.M. van Domburg